

Міністерство освіти, науки , молоді та спорту України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник ректора

проф. _____ І.П.Гладкий

« ___ » _____ 2011р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни „Економічна географія ”
(за вимогами кредитно-модульної системи навчання)

Робоча навчальна програма складена ст. викладачем кафедри Міжнародної економіки Пономарьовим А.М. на основі освітньо-професійної програми для галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво» та навчального плану за напрямом 6.030503 – „Міжнародна економіка”

Рецензент

Завідувач кафедри міжнародної економіки
доктор економічних наук, професор

Д.В. Бабич

Робоча навчальна програма розглянута та ухвалена на засіданні кафедри
Міжнародної економіки

(протокол № _____ від « ____ » _____ 201__ р.)

Завідувач кафедри міжнародної економіки
доктор економічних наук, професор

Д.В. Бабич

Схвалено Радою (методичною комісією) факультету Управління та бізнесу
(протокол № _____ від « ____ » _____ 201__ р.)

Голова Ради (методичної комісії)
факультету Управління та бізнесу
кандидат економічних наук, професор

І.А. Дмитрієв

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни

„Економічна географія ”

Характеристика обсягів підготовки	Характеристика лекційного потоку	Характеристика навчального процесу
Загальний обсяг -2,5 кредита Усього годин – 90 Усього змістових модулів - 18 Усього блоків змістових модулів – 2 Усього залікових модулів –2 Один змістовий модуль – 2-9 год Один заліковий модуль – 40-50 год Усього аудиторних годин на тиждень – 4 (лекцій – 2 год., практичних занять – 2 год.).	Галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво». Напрямок підготовки - 6.030503 „Міжнародна економіка” Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр Кількість навчальних груп в потоці –1. Лектор, відповідальний за курс – ст. викладач Пономарьов Андрій Миколайович	Навчальний курс – за вибором навчального закладу Рік підготовки –1. Семестр навчання –1. Кількість лекційних годин – 36. Практичні заняття, годин – 36 Самостійна робота, годин –18. Індивідуальна робота (консультації) –5. Модульний контроль (види контролю: усне опитування, тестування) Підсумковий контроль (інтегрований залік)

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є економічне обґрунтування розвитку сучасного стану геополітичного розташування та взаємодії природних і виробничих ресурсів різних країн світу у процесі інтернаціоналізації та глобалізації.

2. Мета викладання дисципліни

Метою дисципліни є формування у майбутніх менеджерів системи знань з проблем теорії розміщення, територіальної (просторової) економіки, про регіони та регіональний розвиток, про виробничо-територіальні комплекси (або територіально-виробничі), про комплексний розвиток та спеціалізацію економічних районів, про розміщення виробничих сил та економіку країн світу, регіональних особливостей функціонування світового господарства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економічна географія» студенти повинні:

Знати (згідно вимог ОПП за напрямом та рівнем підготовки):

- сутність розміщення природно-виробничих сил різних країн світу та розвиток виробничо-територіальних комплексів;
- значення основних категорій, основних понять та методів аналізу економічної географії;
- закони територіальної організації загального виробництва;
- чинники і рівні розвитку економічних відносин та світового господарства;
- особливості дії законів і принципів;
- процеси інтернаціоналізації та глобалізації міжнародної економіки та природно-виробничих сил, механізми їх регулювання.

Вміти (згідно вимог ОКХ за напрямом та рівнем підготовки):

- аналізувати закони територіальної організації загального виробництва;
- застосовувати форми, методи аналізу економічної географії;
- аналізувати принципи і категорії економічної географії;
- аналізувати практики здійснення міжнародного розподілення природно-виробничих сил;
- творчо аналізувати стан системи розподілення виробничо-територіальних комплексів;
- застосовувати методи порівняльного аналізу географії галузей народного господарства країн світу;
- аналізувати практику здійснення міжнародної економічної діяльності та механізми її регулювання.
- творчо аналізувати й оцінювати світогосподарські явища та процеси у контексті національних інтересів України.

Мати уявлення (згідно вимог структурно-логічної схеми підготовки фахівця) про місце дисципліни в системі наукових знань, загальну картину функціонування економічної географії (світового господарства) як цілісної системи тісно пов'язаних між собою міжнародним поділом праці та міжнародними економічними відносинами національних економік, дію теорії розміщення виробництва, економічного обґрунтування галузей господарства країн світу, комплексного розвитку та районування виробництва та споживання промисловості та сільськогосподарської продукції, особливості та перспективи розвитку міжнародних інтеграційних процесів, перспективні сфери і форми взаємодії економіки України зі світовою економікою, діяльність міжнародних економічних інститутів та організацій, глобальні проблеми сучасності.

У подальшому отримані знання з дисципліни будуть використані при вивченні таких фахових дисциплін: РПС, міжнародна економіка, економіка і організація МТК, економіка зарубіжних країн, а також при дипломному проектуванні.

3. Зміст навчальної дисципліни

Вступ

Місце дисципліни в системі економічних наук. Вступ до економічної географії. Структура курсу. Теоретико-методичні особливості навчального процесу з дисципліни «Економічна географія». Організаційно-методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів. Контроль знань і умінь за дисципліну. Література.

Блок змістових модулів (розділ) 1 ГЕОГРАФІЯ ГАЛУЗЕЙ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Змістовий модуль (Тема №1).

Предмет, основні категорії та поняття, методи аналізу економічної географії.

Предмет вивчення курсу «Економічна географія», його місце серед інших економічних дисциплін, структура і логіка викладання. Значення в підготовці спеціалістів. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно-методичне забезпечення.

Економічна географія – єдина з економічних дисциплін «просторова наука». Сутність економічної географії, як науки про розміщення виробництва та територіальному поділі праці. Основні категорії та поняття. Характеристика методів аналізу економічної географії.

Зміст, складові частини та поняття територіальної організації суспільного виробництва. Форми територіальної організації промислового виробництва.

Література: [1-3,6,9,11,25-26].

Змістовий модуль (Тема №2).

Закони територіальної організації загального виробництва

Територіальної організації суспільного виробництва складається під впливом законів, які є частиною загальної системи економічних законів розвитку суспільства.

Поняття про науковий закон. Класифікація законів. Науковий закон — вираження об'єктивного зв'язку явищ та називається науковим, тому що цей об'єктивний зв'язок пізнаний наукою та може бути використаний в інтересах розвитку суспільства. Закони організації суспільного виробництва — один з видів спеціальних економічних законів, особливість яких складається в тому, що вони являються просторовим проявом загальноекономічних законів.

Закономірності розміщення загального виробництва. Виробництво не може розвиватися у часі інакше як, одночасно не розміщуючись у просторі. Розвиток і розміщення — нерозривні сторони одного й того ж процесу загального виробництва. Потому закони розвитку загального виробництва визначають й закони його розміщення.

Література: [1-3,6,8,10-11,15,17,21,25-26,30].

Змістовий модуль (Тема №3). Основні категорії та поняття економічної географії

Фізико-географічне та економіко-географічне розташування. Основні категорії географічного положення. Фізико-географічне положення — це просторове розташування якої-небудь місцевості по відношенню до фізико-географічних даностей. Економіко-географічне розташування — це просторове розташування місцевості по відношенню до шляхів сполучення, іншим місцевостям, з якими дана місцевість або об'єкт пов'язані як з джерелом постачання, поповнення робочою силою, або як з районами збуту та т. ін.

Природні умови та ресурси. Природа, географічне (природне) середовище грає важливу роль в житті та розвитку людського суспільства. Природа в широкому понятті слова охоплює весь матеріальний світ. Географічне середовище — частина природи, яка безпосередньо пов'язана з життям та діяльністю суспільства, взаємодіє з ним. Важлива особливість географічного (природного) середовища - територіальна неоднорідність. Головні фактори розселення людей та розміщення виробництва. Складові елементи географічного (природного) середовища. Природні умови. Природні ресурси.

Галузева та територіальна структура господарства. Основні поняття та визначення. Галузі матеріального виробництва. Галузі нематеріального виробництва. Класифікація і характеристика виробничої сфери. Класифікація і характеристика невиробничої сфери. Закономірності розташування загального виробництва обслуговування, кредитування, страхування та т.ін. Збільшені галузі та однорідні (спеціалізовані) галузі та види виробництва. .

Література: [1-3,6,10-11,13,22-23,25,28,30,35,38].

Змістовий модуль (Тема №4). Методи аналізу економічної географії

Загальні та специфічні методи. Діалектичний метод. Специфічний балансовий метод. Картографічний метод.

Методика обґрунтування розміщення галузей та підприємств промисловості. Обґрунтування розміщення галузей та підприємств промисловості на основі аналізу та обліку умов та факторів розміщення виробництва. Вплив особливостей об'єкта розташування та умови території на

його місцезнаходження. Класифікація умов розташування. Кількісні та якісні характеристики місцевості для розташування та організації галузей та підприємств промисловості

Класифікація галузей промисловості по умовам розміщення. Фактори впливу на розміщення галузей промисловості, розміщення. Характеристика техніко-економічної специфіки галузі. Аналіз техніко-економічних показників галузі.

Критерій ефективності розміщення галузей та підприємств промисловості. Вибір оптимального варіанта розміщення галузей та підприємств промисловості. Визначення мінімальних витрат розміщення галузей та підприємств промисловості з використанням показників собівартості.

Особливості розміщення галузей сільського господарства. Фактори розміщення сільськогосподарського виробництва.

Районування споживання виробленої продукції. Межі оптимальних зон поширення продукції виробленою в різних районах. Визначення раціональної зони збуту продукції.

Аналіз структури територіально-виробничих систем. Функціонально неоднорідні групи галузей господарств країн. Галузі спеціалізації. Галузі обслуговування. Спеціалізація країн та районів.

Література: [1-3,6,9,11,13,26,35,38].

Змістовий модуль (Тема №5). Політична карта світу

Типологія країн світу. Політико-адміністративне устрій території. Диференціація країн світу по державному устрою, рівню розвитку та характеру економіки. Політико-географічна характеристика країн світу. Основні ознаки державності. Класифікація політичних устроїв країн світу та їх характеристика. Просторові межі країн світу. Основні форми державного правління.

Література: [1-3,5-6,8-11,18,21,25,30].

Змістовий модуль (Тема №6). Географія населення світу

Чисельність населення. Особливості його географічного розподілення. Фактори розміщення людей. Показники природного руху населення та його міграція.

Природний рух (відтворення) та міграція населення. Вплив матеріального та культурного рівня людей, стан жінки у суспільстві, особливості статевої структури населення, національні традиції та звичаї, державна політика в сфері народонаселення на рівень народження дітей. Типи відтворення населення. Фактори, які впливають на смертність населення. Міграційні потоки. Зовнішні міграції.

Расовий та етнічний (національний) склад населення. Характеристика основних расових груп. Людські раси. Нації. Класифікація народів по мові.

Демографічна структура населення, трудові ресурси, форми розселення людей. Показники, які формують групи людей по статі та по віку. Статевий склад населення. Віковий склад населення.

Література: [1-3,6,10-11,13,22-23,25,28,30,35,38].

Змістовий модуль (Тема №7). Географія світових та природних ресурсів

Паливно-енергетичні ресурси. Загальні геологічні (прогнозні) запаси мінерального палива. Металорудні ресурси. Характеристика металічних руд та розміри її добутку. Гірсько-хімічна сировина. Види гірсько-хімічної сировини. Характеристика родовищ та розміри добутку. Земельні ресурси. Площі земельних ресурсів світу. Сільськогосподарські ресурси. Водні ресурси. Водний фактор має найбільший вплив на розміщення суспільного виробництва. Водомісткі галузі народного господарства країн. Запаси прісної води на Землі. Водозабезпеченість країн. Біологічні ресурси. Основні показники оцінки лісних ресурсів. Ресурсозабезпеченість країн світу.

Література: [1-3,6,8,10-11,15,17,21,25-26,30].

Змістовий модуль (Тема №8). Географія сільського господарства. Географія світової промисловості.

Тваринництво. Показники вартості валової та товарної продукції сільського господарства за видами. Галузева структура сільського господарства. Молочне та м'ясне тваринництво. Птахівництво. Основні експортери товарів тваринництва.

Землеробство. Характеристика та види землеробства. Головна галузь світового землеробства. Основні експортери товарів землеробства. Географія паливної промисловості світу. Паливно-енергетичний баланс. Шляхи оптимізації його структури. Етапи розвитку паливно-енергетичної промисловості. Електроенергетика світу. Характеристика країн – виробників електроенергії. Чорна металургія світу. Етапи циклу чорної металургії. Характеристика підприємств чорної металургії. Кольорова металургія світу. Особливості розміщення кольорової металургії. Машинобудування світу. Характеристика галузей машинобудування. Хімічна промисловість світу. Характеристика галузей хімічної промисловості. Фактори розміщення хімічної промисловості. Легка промисловість світу. Етапи та види легкої промисловості. Ведучі країни виробники продукції легкої промисловості.

Література: [1-3,6,9,11,13,26,35,38].

Змістовий модуль (Тема №9). Географія транспорту світу

Транспорт - третичний сектор економіки. Транспорт - особлива сфера матеріального виробництва. Продукція транспорту. Показники роботи транспорту. Основні види сучасного транспорту та його характеристика. Оцінка рівня розвитку транспортної системи за видами шляхів сполучення.

Сухопутний транспорт. Характеристика видів сухопутного транспорту. Аналіз роботи залізничного, автомобільного та трубопровідного видів транспорту. Ступінь розвитку в країнах світу. Щільність транспортної мережі.

Водний та повітряний транспорт. Морський транспорт. Річковий транспорт. Характеристика роботи водного транспорту. Перелік країн, що мають водний транспорт.

Література: [1-3,6,10-11,13,22-23,25,28,30,35,38].

Змістовий модуль (тема) 10 Основні завдання для СРС за змістовими модулями 1,2,3,4,5,6,7,8,9

1. Аналіз основних категорії економічної географії..
2. Аналіз законів територіальної організації загального виробництва.
3. Характеристика адміністративного устрою країн Африки.
4. Характеристика адміністративного устрою країн Європи
5. Характеристика адміністративного устрою країн Азії
6. Характеристика адміністративного устрою країн Австралії.
7. Характеристика адміністративного устрою країн Південної Америки.

8. Характеристика адміністративного устрою країн Північної Америки
9. Характеристика адміністративного устрою країн Дальнього Сходу..
10. Природний рух (відтворення) та міграція населення Європи та Азії.
11. Расовий та етнічний (національний) склад населення Африки
12. Расовий та етнічний (національний) склад населення Європи
13. Расовий та етнічний (національний) склад населення Азії
14. Расовий та етнічний (національний) склад населення Австралії
15. Расовий та етнічний (національний) склад населення Південної Америки
16. Расовий та етнічний (національний) склад населення Північної Америки.
17. Расовий та етнічний (національний) склад населення Дальнього Сходу
18. Демографічна структура населення, трудові ресурси, форми розселення людей Європи
19. Демографічна структура населення, трудові ресурси, форми розселення людей Азії
20. Демографічна структура населення, трудові ресурси, форми розселення людей Америки.
21. Чисельність населення та особливості його географічного розподілення у Європі
22. Чисельність населення та особливості його географічного розподілення у Азії
23. Чисельність населення та особливості його географічного розподілення на Дальньому Сході
24. Чисельність населення та особливості його географічного розподілення у Америці
25. Характеристика природних ресурсів Європи
26. Характеристика природних ресурсів Азії
27. Характеристика природних ресурсів Австралії
28. Характеристика природних ресурсів Південної Америки
29. Характеристика природних ресурсів Північної Америки
30. Характеристика природних ресурсів Африки
31. Характеристика природних ресурсів Дальнього Сходу
32. Характеристика природних ресурсів Арктики та Антарктиди.
33. Характеристика сільського господарства та промисловості Європи
34. Характеристика сільського господарства та промисловості Азії
35. Характеристика сільського господарства та промисловості Австралії
36. Характеристика сільського господарства та промисловості Південної Америки
37. Характеристика сільського господарства та промисловості Північної Америки
38. Характеристика сільського господарства та промисловості Дальнього Сходу
39. Аналіз видів транспорту та щільність мереж Азії
40. Аналіз видів транспорту та щільність мереж Європи

Модульний контроль знань за змістовими модулями 1,2,3,4,5,6,7,8,9 (заліковий модуль №1) здійснюється у формі поточного тестування, усного опитування, виступу з доповідями.

Блок змістових модулів (розділ) 2 ЕКОНОМІЧНА ГЕОГРАФІЯ КРАЇН СВІТУ

Змістовий модуль (Тема №11). Географічні аспекти транснаціональних корпорацій.

Поняття та ознаки ТНК. Структура та типи ТНК. Причини виникнення ТНК. Специфіка діяльності ТНК. Роль ТНК в світогосподарських зв'язках. Нові аспекти в розвитку ТНК та міжнародного розподілення праці. Ефективність ТНК. Аналіз механізму впливу ТНК на економічні процеси. Розташування та види ТНК. Основні моменти діяльності ТНК. Визначення ролі ТНК в міжнародному русі капіталу.

Література: [1-2,4-6,8-10,12,14-17,19-22,27].

Змістовий модуль (Тема №12). Економічна географія України

Фізико-географічне розташування країни. Територіальний склад. Національний склад. Природні ресурси. Галузеве господарство країни. Сільське господарство. Промисловість. Транспорт. Економічне районування України. Донецько-Придніпровський економічний район. Південно-Західний економічний район. Південний економічний район.

Література: [1,2,4-7,9-10,12,14-17,21-22,26].

Змістовий модуль (Тема №13). Розміщення виробничих сил Росії

Галузева структура господарства. Географія промисловості Росії.. Географія транспорту Росії. Паливна промисловість. Географія газової промисловості. Географія нафтової промисловості. Географія вугільної промисловості. Географія електроенергетики. Географія чорної металургії. Географія кольорової металургії. Географія хімічної промисловості. Географія машинобудування. Географія лісної промисловості. Географія легкої промисловості. Географія харчової промисловості. Географія сільського господарства Росії. Тваринництво. Рослинництво

Література: [1,4,5-6,12,15,21,29,32,34,37,43].

Змістовий модуль (Тема №14). Економічна географія країн північної Європи

Економіко-географічне положення Фінляндії. Природні ресурси, передумови для розвитку господарства. Корисні копалини. Кліматичні умови. Ресурси прісної води. Біологічні ресурси. Земельні ресурси. Населення. Характеристика промисловості. Лісова промисловість. Паливно-енергетична промисловість. Машинобудування. Судобудівництво. Точна електроніка. Хімічна промисловість. Чорна та кольорова металургія. Текстильна промисловість. Тваринництво та рослинництво.

Економіко-географічне положення Норвегії. Населення. Характеристика промисловості. Чорна та кольорова металургія. Хімічна промисловість. Лісопереробна промисловість. Електрометалургія. Машинобудування. Сільське господарство. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Економіко-географічне положення Швеції. Населення. Авто будівництво. Фармацевтична та хімічна промисловість. Гірсько добувна промисловість. Лісова промисловість. Целюлозно-паперова промисловість. Харчова промисловість. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література: [1,4,5-6,12,15,21,29,32,34,37,43].

Змістовий модуль (Тема №15). Економічна географія Німеччини та Франції

Економіко-географічна характеристика Німеччини. Населення. Природні умови та ресурси. Їх економічна оцінка. Загальна характеристика господарства. Характеристика промисловості. Сільське господарство. Транспорт. Регіональні різниці господарства країни. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Економіко-географічна характеристика Франції. Економіко-географічна диференціація. Політична диференціація. Соціальна диференціація. Агро кліматичні ресурси. Земельно-рослинні ресурси. Оцінка природних ресурсів для розвитку сільського господарства. Населення.

Література: [1-3,6,9,12,18,23,25,33,35-36,40,42,45-48].

Змістовий модуль (Тема №16). Економічна географія Тихоокеанського регіону. Китай. Австралія. Японія

Економіко-географічна характеристика Китаю. Населення. Природні умови та ресурси. Їх економічна оцінка. Рекреаційні зони. Загальна характеристика господарства. Характеристика промисловості. Сільське

господарство. Транспорт. Регіональні різниці господарства країни. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Економіко-географічна характеристика Австралії. Енергетика. Населення. Природні умови та ресурси. Їх економічна оцінка. Загальна характеристика господарства. Характеристика промисловості. Сільське господарство. Транспорт.

Економіко-географічна характеристика Японії. Географічне положення. Населення та культура. Природні умови та ресурси. Рослинний та тваринний світ. Загальна характеристика господарства. Характеристика промисловості. Сільське господарство. Транспорт. Регіональні різниці господарства країни. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література: [1-3,6,8,10,13,16,18,21-22,24,33,47].

Змістовий модуль (Тема №17). Економічна географія США та Канади

Економіко-географічна характеристика США. Населення. Природні умови та ресурси. Загальна характеристика господарства. Характеристика промисловості. Сільське господарство. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Економіко-географічна характеристика Канади. Географічне положення. Населення та культура. Природні умови та ресурси. Рослинний та тваринний світ. Загальна характеристика господарства. Характеристика промисловості. Сільське господарство. Транспорт. Регіональні різниці господарства країни. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література: [1-3,6,12-13,19,22,25,40,46].

Змістовий модуль (тема) 18 Основні завдання для СРС за змістовими модулями 11,12,13,14,15,16,17

1. Розташування та види ТНК
2. Аналіз механізму впливу ТНК на економічні процеси в країнах, що розвиваються
3. Аналіз механізму впливу ТНК на економічні процеси в промислово-розвинених країнах
4. Розміщення природних та виробничих сил України.
5. Розміщення природних та виробничих сил Білорусії.
6. Економічна географія країн СНД.
7. Економічна географія Індостану
8. Економічна географія Центральної Європи
9. Економічна географія Західної Європи
10. Економічна географія Східної Європи
11. Економічна географія Південної Європи

12. Економічна географія Близького Сходу
13. Економічна географія Центральної Азії
14. Економічна географія Середньої Азії
15. Економічна географія Далекого Сходу
16. Економічна географія Південної Африки
17. Економічна географія Центральної Африки
18. Економічна географія Південної Америки
19. Економічна географія Північної Америки
20. Природні ресурси Арктики та Антарктиди
21. Економічна географія Індонезії
22. Характеристика основних туристичних країн світу.
23. Конфліктологія держав у боротьбі за водні ресурси
24. Проблеми шельфових відносин між державами.
25. Розподілення морських меж між державами.
26. Проблеми риболовецького промислу між державами.

Модульний контроль знань за змістовими модулями 11,12,13,14,15,16,17 (заліковий модуль №2) здійснюється у формі поточного тестування, усного опитування, виступу з доповідями.

4. Розподіл змістових модулів за видами занять за годинами та кредитами

Таблиця 4.1

Назва змістовного модуля	Усього на змістовний модуль (год./кред.)	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	СРС (год.)
1	2	3	4	5
Блок змістових модулів (розділ) 1 ГЕОГРАФІЯ ГАЛУЗЕЙ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА				
Змістовний модуль (Тема №1). Предмет, основні категорії та поняття, методи аналізу економічної географії.	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (Тема №2). Закони територіальної організації загального виробництва	4/0,12	2	2	-
Змістовний модуль (Тема №3) Основні категорії та поняття економічної географії	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (Тема №4). Методи аналізу економічної географії	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (Тема) №5). Політична карта світу	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (Тема) №6). Географія населення світу	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (Тема) №7). Географі світових природних ресурсів	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (Тема) №8). Географія сільського господарства. Географія світової промисловості	9/0,2615	4	4	1
Змістовний модуль (Тема) №9). Географія транспорту світу	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (Тема) №10. Основні завдання для СРС за змістовими модулями 1,2,3,4,5,6,7,8,9	2/0,056	-	-	2
Усього за блоком змістових модулів (розділом) 1	50/1,4	20	20	10
Блок змістових модулів (розділ) 2 ЕКОНОМІЧНА ГЕОГРАФІЯ КРАЇН СВІТУ				
Змістовний модуль (тема №11) Географічні аспекти транснаціональних корпорацій.	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (тема №12) Економічна географія України	4/0,12	2	2	-
Змістовний модуль (тема №13). Розміщення виробничих сил Росії	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (тема №14). Економічна географія країн північної Європи	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (тема №15). Економічна географія Німеччини та Франції	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (тема №16). Економічна географія Тихоокеанського регіону. Китай. Австралія. Японія	9/0,2615	4	4	1
Змістовний модуль (тема №17). Економічна географія США та Канади	5/0,1375	2	2	1
Змістовний модуль (тема) 18. Основні завдання для СРС за змістовими модулями 11,12,13,14,15,16,17	2/0,056	-	-	2
Усього за блоком змістових модулів (розділом) 2	40/1,1	16	16	8
Усього	90/2,5	36	36	18

Таблиця 4.2

Перелік тем практичних занять

№ практичного заняття	Змістовий модуль №	Назва практичних занять	Кількість годин	Обсяг навчального матеріалу (кредити)
1	1	Предмет економічної географії.	2	0,056
2	2	Аналіз законів територіальної організації загального виробництва	2	0,056
3	3	Характеристика категорій економічної географії.	2	0,056
4	4	Характеристика методів аналізу економічної географії.	2	0,056
5	5	Характеристика політичної карти світу	2	0,056
6	6	Порівняльна характеристика розподілення чисельності та складу населення країн світу	2	0,056
7	7	Порівняльна характеристика розподілення природних ресурсів країн світу	2	0,056
8,9	8	Порівняльна характеристика розподілення с/г та промисловості країн світу	4	0,12
10	9,10	Характеристика наявності видів транспорту та протяжності транспортних мереж країн світу	2	0,056
11	11	Розташування та види ТНК	2	0,056
12	12	Розміщення природних та виробничих сил України	2	0,056
13	13	Економічна географія Росії та країн СНД	2	0,056
14	14	Розміщення природних та виробничих сил Європи	2	0,056
15	15	Розміщення природних та виробничих сил Азії та Африки	2	0,056
16,17	16	Розміщення природних та виробничих сил Тихоокеанського регіону та Дальнього Сходу	4	0,12
18	17,18	Розміщення природних та виробничих сил Північної та Південної Америки	2	0,056
Всього годин			36	1,0

5. Система оцінювання навчання

5.1. Система оцінювання трудовитрат навчання студента (залікові модулі)

№	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	Обсяг трудовитрат студента (кредитів)	Форма Контролю знань	Шкала оцінювання знань студента
1	2	3	4	5	6
1	Перший заліковий модуль за змістовими модулями	50	1,4	Модульний контроль: тестування	(1...100)
2	Другий заліковий модуль за змістовими модулями	40	1,1	Модульний контроль: тестування	(1...100)
Усього		90,0	2,5		(1...100)

Примітка: підсумкова оцінка трудовитрат студента на засвоєння дисципліни у цілому підраховується як арифметична сума кредитів за опрацьованими заліковими модулями.

5.2. Система оцінювання знань студентів і шкала оцінки (за кожний заліковий модуль)

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90 – 100
BC	Добре	75 – 89
DE	Задовільно	60 – 74
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1 – 34

Примітка: згідно з наказом МОН України від 30.12.05 р. № 774, підсумкова оцінка знань з навчальної дисципліни визначається як середньозважена результатів засвоєння окремих залікових модулів в інтервалі (1...100) балів.

6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Навчальним планом підготовки фахівців за напрямом не передбачено виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

7. Види, форми та методи навчання

Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота студентів згідно таблиці розподілу змістових модулів за видами занять (за годинами та кредитами).

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичні матеріали кафедри з дисципліни, які знаходяться на освітньому порталі ХНАДУ.

Навчально-методичні матеріали (навчальні посібники, навчальні програми, плани семінарських занять, тематика рефератів, матеріали для самостійної роботи студентів, списки рекомендованої літератури), що представлені на кафедрі.

Адреси рекомендованих Internet-сайтів:

<http://globalfindata.com>

<http://www.ukrstat.gov.ua>

<http://www.bank.gov.ua>

<http://www.minfin.gov.ua>

<http://www.finance.ua>

<http://rada.gov.ua>

9. Література, що рекомендована для самостійної роботи студентів

Основна література

- 1) Алексеев А.И., Бабурин В.Л., Гладкевич Г.И., Горлов В.Н., С.А.Ковалёв, Хрущев А.Т. и др. Экономическая и социальная география России. – М.: Дрофа. 2004. - 672с.
- 2) Бутов В.И., Игнатов В.Г., Кетова Н.П. Основы региональной экономики. Учебное пособие. - М.: Дело, 2006.
- 3) Воронин В.В. Экономическая география Российской Федерации / Учебник для ВУЗов в 2 ч., ч 1. - Самара: СГЭА; 2002.
- 4) География. Население и хозяйство России. Учебник под ред. В.Я. Ром, В.П. Дронов. – М.: Дрофа, 2006.
- 5) Гладкий Ю.Н., Доброскок В.А., Семенов С.П. Экономическая география России. – М.: Наука, 2001.
- 6) Гранберг А.Г. Основы региональной экономики: Учебник для вузов. - М.: Триада, 2003.
- 7) Гребцова В.Е. Экономическая и социальная география России. Ростов-на-Дону: Феникс, 2003.
- 8) Игнатов В.Г., Бутов В.И. Регионоведение и управление. - М.: Инфра-М, 2006.

- 9) Морозова Т.Г., Победина М.П., Шишов С.С. Экономическая география России. - М.ИНФРА-ДАНА, 2002. – 421 с.
- 10) Озорнова Л.М., Катункина Е.В. Региональная экономика: Учебно-методический комплекс. – Новосибирск.: НГУЭУ, 2006. – 156 с.
- 11) Региональная экономика. Пыльнева Т. Г. - М.: Логос, 2002. – 382 с.
- 12) Экономическая и социальная география. Дронов В. П., Ром В. Я. - М.: Просвещение, 2003. – 274 с.
- 13) Н. Н. Полункина «Атлас. Экономическая и социальная география мира. класс».- М.: ФГУП Картография, 2003.
- 14) В. С. Автономов, А. П. Кузнецов... «Мир и Россия».- С.П.: Экономическая школа, 1999.
- 15) Максаковский В. П. «География.10 класс».- М.: Просвещение
- 16) Родионова И.А. Экономическая география отдельных зарубежных стран. –М.: Московский Лицей, 1997. – 112 с.
- 17) Родионова И.А. Политическая карта мира. География мирового хозяйства. –М.: Московский Лицей, 1997. – 158 с.
- 18) Ломакин В.К. Мировая экономика: Учебник для вузов. - М.: Финансы,ЮНИТИ, 1998. – 727с.
- 19) Цыганов Ю. КНР: Борьба с перегревом экономики // Мировая экономика и международные отношения. – 1998. - №8. – с. 127.
- 20) Гельбрас В., Кузнецова В. КНР: Противоречивые итоги // Мировая экономика и международные отношения. – 1999. - №8. – с. 103.

Додаткова література

- 1) «Большая Советская Энциклопедия» 1990 г.
- 2) «География Финляндии», 1982 г.
- 3) «Географический энциклопедический словарь» (Москва 1984 г.)
- 4) Гундерсон Т. «Норвегия - экономическое и прочее развитие в Баренцевом регионе.» // МЭиМО. 1994. №7-8.
- 5) «Ежегодник», 1990 г.
- 6) Журнал “Международная жизнь” (1991-1994)
- 7) Краткий географический справочник «Страны и народы», 1992 г.
- 8) «Привет из Норвегии» Экономика и жизнь. 1992. №36 (приложение).
- 9) «Страны Мира» . Справочники (1992-1993 гг.)
- 10) Старикович Г. «Отказ от вступления в ЕС - Особенность или закономерность?» МЭи МО. 1997. №6 с.75.
- 11) Экономическая география зарубежных стран (Москва 1992 г.)
- 12) Большая энциклопедия Кирилла и Мефодия. 2001 год
- 13) Бориско Н. Ф. «Поговорим о Германии»
- 14) Родионова И. Н., Экономическая география отдельных
- 15) зарубежных стран. 1997 год
- 16) Страны мира. Краткий политико-экономический справочник.
- 17) Янис Турлайс «Географический атлас мира».- Рига: Яня Сета, М.: Росмен, 1998.

Узгодження з іншими дисциплінами навчального плану

Дисципліна	Викладач	Підпис
РПС	доц. Бекулова Д.У.	
Міжнародна економіка	доц. Покатаєва К. П.	
Економіка і організація МТК	ст. викладач Пономарьов А.М.	
Економіка зарубіжних країн	доц. Пономарьова Н.М.	

Розробив

ст. викладач кафедри Міжнародної економіки

Пономарьов А.М.

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Заступник ректора
проф. _____ І.П.Гладкий
«__» _____ 2009р.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ

з дисципліни „Міжнародні економічні відносини”
(за вимогами кредитно-модульної системи навчання)

Харків ХНАДУ 2009